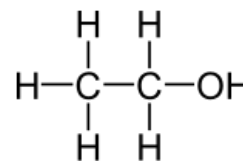

Etanol

Etanol neboli ethylalkohol je sedativně-hypnotická látka.

Úvod

Etanol se téměř kompletně metabolizuje. Jen asi 5–10 % se vydechne nezměněno plícemi nebo vyloučí močí či potem. Vstřebává se rychle z GIT. Nejrychleji se vstřebávají nápoje s koncentrací okolo 10 % (víno), pomaleji pivo (nedostatečný koncentrační spád) či destiláty (působí vazokonstrikčně v místě vstřebání). Maximální hladina v krvi je obvykle za 30–40 minut po požití. Odhad koncentrace alkoholu v krvi (promile) můžeme vypočítat množstvím alkoholu v gramech děleno 0,7násobkem hmotnosti člověka.

Klinický obraz etanolové intoxikace

- 1 ‰ – **euforické stádium**, doprovází ho útlum glukoneogeneze a hypoglykémie
- 2 ‰ – prodloužení reakčních časů. Můžeme pozorovat poruchy koordinace a rovnováhy a analgézii.
- 3 ‰ – **narkotické stádium**, toto stádium je charakteristické depresí dechu a kómatem

Při nadměrné konzumaci alkoholu poškozuje organismus nejen on, ale také jeho metabolity. Až 98 % požitého alkoholu je v organizmu oxidováno třemi enzymy:

- **alkoholdehydrogenázou** - asi ze dvou třetin
- mikrosomálním etanolovým oxidačním systémem (MEOS) - asi z třetiny
- **katalázou** asi ze 2 %

Menší část se vyloučí dechem, potem a močí v nezměněné podobě.

Užití

Profesionální expozice – složka čistících prostředků, ředidel, k extrakcím, syntézám (formaldehydu, esterů, detergentů, plastů, laků).

Hlavní příznaky

Příznakem je často deprese *CNS* s kómatem, deprese dýchání a dráždivé účinky na GIT (zvracení). Vzniká proto velké riziko aspirace. Zhoršuje se glukoneogeneze, to pro osoby s horším stavem výživy může představovat riziko hypoglykémie. Opilí jsou náchylní k prochladnutí (díky vazodilataci) a traumatům.

Léčba

U akutní otravy uložíme postiženého do stabilizované polohy. Popřípadě intubujeme, abychom dosáhli řízeného dýchání. Zamezíme hypotermii, podáme glukózu a posléze thiamin (pořadí je důležité, neboť podání thiaminu by mohlo vyčerpat zásoby glukózy).

Specifický antagonist neexistuje, ale u kómatu má příznivý efekt naloxon (Intrenon). Výplach žaludku má význam tak do 30 minut po požití, aktivní uhlí je bez efektu, forsírovaná diuréza také. Dobrý efekt má hemodialýza (indikuje se při hodnotách 4–5 ‰).

Odkazy

Související články

- Intoxikace alkoholy
- Alkohol
- Alkoholismus
- Metabolická acidóza
- Elektrochemické stanovení etanolu ve vydechovaném vzduchu

Externí odkazy

- Etanol (česká wikipedie)

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 24.02.2010]. <http://jirben2.chytrak.cz/materialy/nzp_jb.doc>.

